

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики та правосуддя

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

№ 04-29/18-453(40858)

" 4 " квітня 2018 р.

НАМИСТЮКУ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України від 23 березня 2018 року до вх. № 58602 розглянуто Вашу електронну петицію з пропозиціями щодо підтримки Законопроекту № 7366 «Про вибори народних депутатів України» (за мажоритарною системою) та повідомляємо про таке.

Відповідно до положень статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» (далі – Закон) електронна петиція, адресована Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до Закону.

За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Дякуємо за надіслану пропозицію, яка уважно вивчена та взята до уваги.

Щодо можливого врахування зазначеної пропозиції передусім зазначаємо, що Верховна Рада України (парламент) за своєю природою є представницьким органом державної влади, який, за приписом частин першої та четвертої статті 76 Основного Закону України, складають чотириста п'ятдесят народних депутатів України, обраних на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років, повноваження яких визначаються Конституцією та законами України.

Рішення Верховної Ради України приймаються виключно на її пленарних засіданнях шляхом голосування (частина друга статті 84 Конституції України).

За приписами частини першої статті 38 Конституції України громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до статей 69 та 71 Конституції України народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Виборцям гарантується вільне волевиявлення. Пунктом 20 частини першої статті 92 Конституції України передбачено, що організація і порядок проведення виборів і референдумів визначаються виключно законами України.

Конституційний принцип рівного виборчого права зобов'язує державу створити рівні умови для реалізації активного та пасивного виборчого права на всіх стадіях виборчого процесу, а також рівні можливості для їх захисту в порядку, передбаченому законом (абзац другий пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 4 квітня 2012 року № 7-рп/2012).

У статті 3 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року закріплено, що вибори мають проводитися з розумною періодичністю шляхом таємного голосування в умовах, які забезпечують вільне вираження думки народу у виборі законодавчого органу.

Застосування принципу періодичності проведення виборів згідно з міжнародними актами є важливою складовою їх демократичності. Зокрема, у статті 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 року вказано, що кожен громадянин повинен мати можливість голосувати і бути обраним на справжніх періодичних виборах (абзац п'ятий пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 4 червня 2009 року № 13-рп/2009).

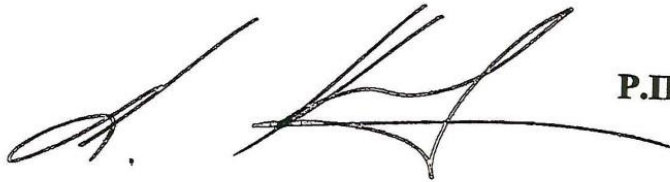
Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія) в своїх рекомендаціях зазначає, що вибори, які відповідають спільним для європейського доробку засадам, на які спирається справді демократичне суспільство, мають проводитися з дотриманням таких основних норм: виборче право має бути загальним, рівним, вільним і прямим при таємному голосуванні. Крім того, вибори мають проводитися регулярно. За умови дотримання згаданих принципів застережень щодо вибору будь-якої виборчої системи немає (розділ I, підпункт 4 розділу II Керівних принципів щодо виборів, прийнятих на 51-й пленарній сесії, 5-6 липня 2002 року).

Також, Венеціанська комісія звертає увагу на те, що найбільш принципові норми виборчого законодавства, зокрема ті, що регулюють саму виборчу систему, склад виборчих комісій і визначення меж виборчих округів, доцільно закріплювати в конституції або в акті, що має вищий статус, аніж звичайний закон (пункт 66 Пояснювальної доповіді до зазначених вище Керівних принципів щодо виборів).

Одним з основних критеріїв, якими мають керуватися держави при зміні чи вдосконаленні виборчої системи та її компонентів – це критерій доцільності. Так, Конституційний Суд України в своєму Рішенні від 26 лютого 1998 року № 1-рп (справа про вибори народних депутатів України) дійшов висновку, що визначення компонентів виборчої системи є питанням політичної доцільності і воно має вирішуватися Верховною Радою України (абзац третій пункту 5 мотивувальної частини Рішення).

Щиро вдячні Вам за активну громадянську позицію та за прагнення до вдосконалення українського законодавства.

З повагою
Голова Комітету

Р.П.КНЯЗЕВИЧ